

Bever. Foto Goedele Verbeylen

Bevers in Vlaanderen

Er blijven bevers opduiken her en der in Vlaanderen. Dit is niet verwonderlijk, omdat de bevers in de Dijlevallei ten zuiden van Leuven en langs de Grensmaas zich al jaren voortplanten. Rond de leeftijd van twee jaar trekken de jongen eropuit op zoek naar een eigen territorium. Hierbij kunnen ze tot tientallen kilometers van hun geboorteplek zwerfen, waardoor ze potentieel in bijna gans Vlaanderen kunnen opduiken.

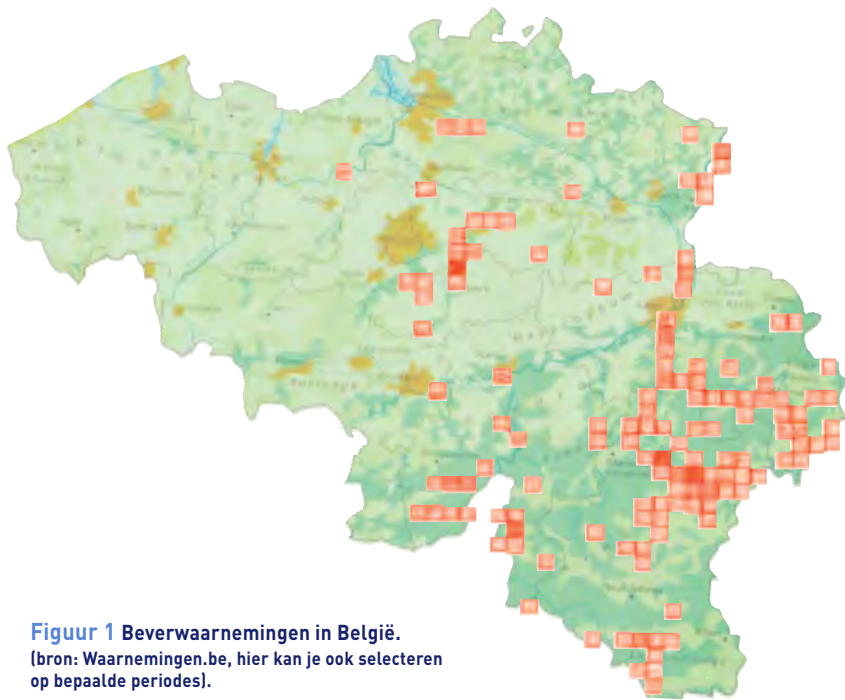
Het aantal natuurgebieden in Vlaanderen waar al eens een bever werd waargenomen of waar er eentje zich permanent gevestigd heeft, neemt langzaam toe. Enerzijds wordt de komst van deze 'natuurbouwer' toegejuicht. Anderzijds nemen echter ook de problemen en vragen toe, want we zijn niet meer gewend aan de aanwezigheid van dit schitterende dier en zijn ingrijpende invloed op de omgeving.

Een voorbeeld: in de Hagelandse vallei in Holsbeek werd in het verleden een beek omgeleid om te vermijden dat verrijkt (en soms ook vervuild) water in een grasland terecht zou komen. In combinatie met maaibeheer ontstond hierdoor in de loop

der jaren een heel mooi schraal grasland boordevol orchideeën. Maar dat was buiten de komst van de bever gerekend. Die bouwde niet lang geleden een dam op de beek, waardoor het grasland volledig overstromde met verrijkt water: een bedreiging voor de verschraling... Aangezien het verwijderen van de dam niet veel zin heeft (want de bever herbouwt die toch direct weer) en ook niet mag volgens de wetgeving, gaat men hier het probleem proberen op te lossen via een drainagebuis door de dam.

Ook in andere natuurgebieden, zoals het Mechels Broek en de benedenloop van de Kleine Netevallei, zit al enige tijd een bever. De dieren zijn hier welkom, maar er

is onduidelijkheid over hun statuut. Al meer dan drie jaar geleden werden er in opdracht van de Vlaamse overheid studies uitgevoerd rond de haalbaarheid van de terugkeer van de bever in Vlaanderen en het opzetten van een overwegingskader voor de aanwezigheid van deze soort in de Vlaamse valleigebieden. Desondanks is er nog geen enkele officiële richtlijn over hoe probleemsituaties aan te pakken. Er zijn in Vlaanderen ook nog geen Speciale Beschermingszones voor deze soort afgebakend, ondanks dat de bever op de bijlage II van de Europese Habitatrichtlijn staat. Wel werden inmiddels Vlaamse Instandhoudingsdoelstellingen (G-IHD's) voor de bever opgemaakt (Paelinckx et al.

Figuur 1 Beverwaarnemingen in België.
(bron: Waarnemingen.be, hier kan je ook selecteren op bepaalde periodes).

grensoverschrijdend beleid dringt zich hier op.

Ondertussen blijven de beheerders van de natuurgebieden nog steeds met vragen zitten over hoe bepaalde situaties aan te pakken, vragen die in de toekomst met de verdere uitbreiding van de beverpopulatie alleen nog maar talrijker zullen worden. Mogen we dammen verwijderen of zijn hier andere oplossingen voor? Mogen de bevers in ons natuurgebied blijven zitten? Kunnen we beter niet bekend maken dat ze daar zitten, want misschien gaat men ze dan wegvangen? Duidelijke richtlijnen vanuit de overheid zijn dringend nodig! Wie hier over wil meedenken, kan zich melden bij de Vlaamse Zoogdierenwerkgroep.

Natuurpunt Zoogdierenwerkgroep
Vlaanderen
info@zoogdierenwerkgroep.be

2009). Daarin wordt ondermeer naast het behoud van het areaal in Dijle- en Maasvallei ook een uitbreiding van het areaal in de Schelde- en Durmevallei voorzien. Onder andere het Habitatrichtlijngebied 'Uiterwaarden langs de Limburgse Maas en Vijverbroek' – dat wel werd aangemeld voor otter maar niet voor bever – is essentieel voor het behoud en herstel van de goede staat van instandhouding van de

bever in Vlaanderen. Desalniettemin worden de beverratten hier nog steeds bestreden met grote conibearklemmen in plaats van levendvangkooien, waaruit bijvangsten zoals de bever weer vrijgelaten zouden kunnen worden. Aan de Nederlandse zijde van de Grensmaas (en ook elders in Nederland) is het gebruik van deze klemmen al jaren verboden op locaties waar bevers aanwezig zijn. Een eenduidig

Verder lezen?

- Paelinckx, D., K. Sannen, V. Goethals, G. Louette, J. Rutten & M. Hoffmann, 2009. Gewestelijke doelstellingen voor de habitats en soorten van de Europese Habitat- en Vogelrichtlijn voor Vlaanderen. Mededelingen van het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek 2009(6), Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek, Brussel, België, 669 pp. www.inbo.be

Schraal grasland in de Hagelandse vallei, bedreigd door verrijkt water. Foto Goedele Verbeylen

